

Kázeň z ev. Sl. Božích s VP, Bratislava (NK/Lamač), Nedeľa pokánia, 10. po Trojici, 21. 8. 2022, 8.30/10.00 h, ES 190, 332, 298 (cez VP 303), ev.: L 19, 41 – 48, A 79

**Matúš 6, 12:** (Otče náš) „*A odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!*“

### Milí bratia a milé sestry!

Na úvod dovoľte dva príklady:

(1) Rozprávajú sa dve kamarátky. Jedna sa druhej pýta: Počuj, keď sa so sestrou už 15 rokov nezhováraš, ako sa modlíš Otče náš? Druhá jej odvetila: Tak, že tie slová o odpustení vynechávam...

(2) V rímsko-katolíckej cirkvi je súčasťou bohoslužieb aj modlitba za pápeža. Čítal som o biskupovi Jozefovi, ktorý sa pri návšteve istej farnosti modlil: Bože, prosíme Ťa za nášho pápeža a aj za mňa – Tvojho hriešneho biskupa.

Farár toho zboru – onej farnosti sa v nedeľu modlil: **Bože, prosíme Ťa aj za nášho hriešneho biskupa Jozefa.** Biskupovi sa to dostalo do uší, dotyčného farára si predvolal a vytýkal mu: **Čo si to o mne dovoľuješ tvrdiť?** Farár mu odpovedal: Pán biskup, keď to môžete hovoriť Vy, ktorý tomu neveríte, prečo by som to nemohol vraviť ja, ktorý tomu verím?

Pýtajme sa každý za seba: Keď vravíme: Som hriešnik, myslíme to vážne, alebo to je iba náboženská fráza? Čo si naozaj myslíme: **Som hriešnik, alebo celkom slušný človek?** Pravdou najskôr je, že **som celkom slušný**

**hriešnik.** Nie je ťažké povedať: Som hriešnik. Oveľa ťažšie je tomu veriť, uznať svoj dlh voči Bohu i ľuďom, uznať, že vlečiem svoje viny, že som obťažovaný.

Modlitba Otče náš je v Novej zmluve na dvoch miestach: V Ev. Lukáša 11. kapitole: Odpusť nám naše *hriechy* a v Ev. Matúša 6. kapitole: Odpusť nám *viny* (doslova **dlhy**) naše. Vskutku, **voči Bohu máme dlhy. Tieto podlžnosti súvisia s tým, čo dlhujeme ľuďom, prírode. To, ako to vyzerá tu, na Zemi, je kolektívne dielo. Môžu za to nielen tí druhí, ale aj my – ja a ty.**

Keď uvažujeme o dlžobách a vinách, neraz myslíme iba na zlé veci, ktorých sme sa dopustili, ale zabúdame, že dlh – **hriech je aj to, čo sme neurobili** (Jakub 4, 17), **hoci to bolo v našich možnostiach.** Možno sú to niekedy malé veci: prívetivo sa usmiať na toho, kto je smutný, navštíviť chorého či osamelého, podporiť organizácie, ktoré slúžia núdznym, povedať slovo povzbudenia, prejaviť nefalšovaný záujem. Bolo by veľmi naivné preceňovať našu „solventnosť“ a schopnosť splácať. Preto prosíme: *Odpusť nám viny (dlhy) naše!*

**Čím sme starší, tým väčšie bremeno svojich dlhov ťaháme.** Dôsledky niektorých sa nedajú napraviť. Napr. keď niekoho ohovárame, zlý chýr, ktorý sme mu urobili, sa

šíri ako kruhy na vodnej hladine, do ktorej sme hodili kameň. Ak je dôsledkom hriechu poškodenie zdravia či smrť, tak napr. sirotám ich mamičku nikto nevráti.

Neprehliadnime, že **prosba o odpustenie je v modlitbe Otče náš umiestnená hneď za prosbou o chlieb**. Tým je naznačená dôležitosť odpustenia. **Odpustenie potrebujeme ako chlieb, ako náš každodenný pokrm**.

**Odpustenie umožňuje nový začiatok, nové vzťahy**. Na Zacheovi, Márii Magdaléne, Petrovi vidíme, ako im Ježišovo odpustenie umožnilo nový začiatok.

**Keď iným odpúšťame, tým im približujeme Božie kráľovstvo. Naopak, keď neodpustíme tomu, komu Boh odpustil, blokujeme tým Božie kráľovstvo**. Za Ježišových čias v tom boli veľmajstrami farizeji a ďalší, ktorí seba pokladali za spravodlivých.

**Nielenže sami potrebujeme odpustenie, ale aj máme odpúšťať**.

Hneď za znením modlitby Otče náš v Ev. Matúša je komentár k prosbe: *Odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!* Znie: *Lebo ak ľuďom odpustíte ich previnenia, aj vám odpustí váš Otec nebeský; ale ak neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vám, keď sa prevínite* (Mt 6, 14n). Toto

vysvetlenie prináša uistenie: Ak naozaj odpustíte, bude aj vám odpustené. Keď neodpustíte... je to vo vašich rukách – **za dôsledky si môžete sami**. Ako by sme sami na seba zvolávali Božiu prísnosť a prosili Boha: Neodpúšťaj nám! Pravdaže, Božie odpustenie nie je až dôsledkom nášho odpustenia, avšak naša neochota, neschopnosť odpustiť, to môže zablokovať, zboriť. Pán Boh odpúšťa, no **bolo by drzé a ľahkomyselné nazdávať sa, že odpúšťať je Božie remeslo, Božia povinnosť**.

**Modliť sa: *Odpusť nám viny naše je záväzkom k pokániu a náprave***.

**Kresťan, ktorému chýba ochota odpustiť, je protiklad sám v sebe**, podobne ako studená horúčava či teplý mráz.

**K odpusteniu nie je vyzývaný ten, kto ublížil, ale práve ten, komu ublížili**, kto má rany na duši – je zasiahnutý nepravosťou. Stačí si predstaviť konkrétneho človeka a situáciu, v ktorej nám ublížil a je jasné, že **odpúšťať nie je ľahké. Stavať mosty je umenie, najmä keď je vymleté koryto rieky hlboké a prúd vody divoký**. Uzmierovať rozhnevaných – na to treba obetavosť a odvahu, akú majú hasiči.

V prosbe *Odpusť nám viny naše* teda **žiadame o niečo, čo sami dokážeme len ťažko. Pomocou je viera, že Pán Boh odpustil nám a tiež to nebolo jednoduché ani lacné**.

**Bolelo to až na smrť.** Bolo to spojené s utrpením, úzkosťou. Stačí si čítať príbeh o Ježišovom modlitebnom zápase v Getsemanskej záhrade (Lukáš 22, 39nn). **Božie odpustenie bolelo.** Viera, že aj mne bolo takto draho odpustené, nás vedie k odvahe, aby sme aj my odpustili svojim vinníkom. **Bezhriešny Ježiš si jediný dokáže poradiť so smeťami hriechov v našich životoch.** Ak Mu odovzdáme svoje previnenia, keď od Neho – Ježiša čerpáme silu odpúšťať, zistíme, že **odpustenie je kľúč, ktorý keď používame, otvorí mnohé smerom nahor i smerom von.** Naopak, keď ho nepoužívame, zostaneme vo väzení postavenom z „kameňov“ strachu, v ktorom nás mučia a držia v zajatí **mučiteľia menom: nezmieriteľnosť, nenávisť, pomsta, zatrpknutosť, sklamanie a sebaľútosť. V odpustení je naša sloboda.**

**Človek sa od zvieratá líši aj tým, že – na rozdiel od zvieratá – dokáže povedať: Odpusť, prosím.**

V Starej zmluve sa po Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi patriarchom nestal spravodlivý a príkladný Jozef, ale Júda. Prečo? **Júda najviac priznal svoju vinu,** najväčšmi sa snažil o nápravu svojich vín – a svojím príkladom nás vedie na cestu návratu k Bohu. Podobne v Novej zmluve: Z Ježišových apoštolov sa najlepšie zachoval Ján, Ježišovi rozumel, ale **Peter sa najviac obracal.** Mohol hriešnikom rozprávať o svojich zlyhaniach a o Božej – Kristovej

vernosti a milosrdenstve. **Žiarivým prejavom Ježišovho milosrdenstva je Večera Pánova. On nás k nej i dnes pozýva. Božie milosrdenstvo nezáväzuje, ale zaväzuje nás – odpúšťať našim vinníkom.**

Svätíme Nedeľu pokánia. Je dobré pripomenúť, že biblické slovo „**pokánie**“ neznamená mať trpiteľský výraz tváre, či obliecť si odev tmavej farby a sypať si popol na hlavu. Znamená **zmeniť zmýšľanie, meniť svoje spôsoby, urobiť to nabudúce inak, lepšie.**

Keď sa modlíme: *Odpusť nám viny,* prosíme: Odpusť nám naše dlhy – to, čo sme mali urobiť, no neurobili – z lenivosti, nevšímavosti, pohodlnosti, sebeckva, pýchy. Vysloboď nás z bludného kruhu vŕtania sa vo svojich ranách, hnevu, mlčania **Dlh je čosi, čo zaťažuje vzťahy, oberá o spánok.** Trnieme hrôzou, aby dlžník zaplatil. Vyhýbame sa tomu, komu dlžíme – čo i len dobré slovo. Otče, nauč nás odpúšťať a pomôž nám odpustiť.

Podľa niektorých lekárov, **mnoho chorôb súvisí s bolesťami, našej duše. Odpustenie pôsobí uzdravujúco pre obe strany. Tí, ktorí sú uzdravení, sa dívajú na svet aspoň chvíľu inak: vďačnejšie, súcitnejšie, milosrdnejšie. Pane, daruj nám takýto pohľad. Odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim! Amen.**

farár

Použitím viacerých prameňov: [Martin Šfranko, evanjelický a. v.](#)